

تصمیم بزرگ مردمان یخی

گربلند حدود ۵۶ هزار نفر جمعیت دارد اما از مکزیک ۱۲۶ میلیون نفری هم مساحت بیشتری دارد و به خاطر منابع زیادش

ترامپ علاقه زیادی به خرید آن برای آمریکا دارد؛ موضوعی که با واکنش مردم بومی این منطقه مواجه شد

در این پرونده سراغ زندگی جذاب آن هارفتیم

سید مصطفی صابری | روزنامه‌نگار

پرونده

گربلند جزیره‌ای که در روزهای کودکی با تصویرش روی نقشه که گاهی به‌خاطر برآورد اشتباه در مقیاس و پیاده‌سازی از آفریقا هم بزرگ‌تر دیده می‌شد و ما را

شگفت‌زده می‌کرد این روزها در مرکز اخبار است؛

از ادعاهای عجیب ترامپ درباره این جزیره خودمختار که بخشی از قلمروی پادشاهی دانمارک محسوب می‌شود تا واکنش مردم این کشور که در یک نظرخواهی ۸۵ درصدشان با پیوستن به آمریکا مخالفت کردند و البته کنایه صریح عراقچی به ترامپ که درواکنش به اظهارات ترامپ مبنی بر انتقال فلسطینی‌ها به سایر کشورها گفته بود: «پیشنهاد می‌کنم اسرائیلی‌ها را به گربلند بفرستید». کنایه‌ای که هم با نظرات مثبت کاربران عرب‌زبان در فضای مجازی مواجه شده بود و هم به سرعت در رسانه‌های جهان و حتی بین عبری‌زبانان بازتاب داشت. سیر این اتفاقات بهانه خوبی شد تا سراغ گربلند برویم که کمتر درباره آن می‌دانیم و از ویژگی‌های این سرزمین و مردمانش بگوییم.

چه شد گربلند معروف شد؟

گربلند با مساحت ۲ میلیون و ۱۶۶ میلیون کیلومتر و جمعیت کمتر از ۶۰ هزار نفری، یکی از کم‌تراکم‌ترین نقاط دنیاست؛ طوری که در هر کیلومتر مربع از این سرزمین خودمختار، کمتر از ۰/۳ نفر زندگی می‌کنند؛ در حالی که میانگین تراکم جمعیت جهان ۶۱ نفر در هر کیلومتر مربع است. این جزیره پوشیده از یخ که در نیمکره شمالی و شمال کانادا قرار دارد، بخشی از خاک دانمارک محسوب شده؛ اما خودمختار است و طی چندروز اخیر به‌خاطر ادعاهای ترامپ، مبنی بر این که خواهان خرید آن جا و الحاقش به آمریکاست مورد توجه قرار گرفته است. البته با وجود ادعاهای ارضی «دونالد ترامپ» بر سر این جزیره، ۸۵ درصد از ساکنان آن با پیوستن به ایالات متحده مخالف هستند.

نمی‌خواهیم آمریکایی باشیم!

ماجرای این قرار است که «دونالد ترامپ»، رئیس‌جمهور آمریکا، در اوایل ماه میلادی جاری اعلام کرد که کنترل واشنگتن بر گربلند برای امنیت ملی آمریکا حیاتی است و دانمارک باید کنترل این جزیره را به‌رودی را به ایالات متحده واگذار کند اما نظر سنجی مذکور که توسط مؤسسه «وریان» انجام شد، نشان داد که تنها ۶ درصد از مردم گربلند از ایده پیوستن به آمریکا استقبال می‌کنند، در حالی که ۹۶ درصد هنوز تصمیمی در این زمینه نگرفته‌اند.

بودجه ۲ میلیاردی دانمارک برای حفظ گربلند

همزمان با انتشار نتایج این نظر سنجی در روز سه‌شنبه، «مته فردریکسن»، نخست‌وزیر دانمارک در واکنش به این نظر سنجی گفت: «از این که این نظر سنجی نشان می‌دهد بسیاری از مردم گربلند خواهان ادامه همکاری نزدیک با دانمارک هستند، خوشحالم. البته این همکاری احتمالاً در آینده شکل متفاوتی به خود خواهد گرفت، چرا که همه چیز در طول زمان تغییر می‌کند». دولت دانمارک چند روز قبل هم اعلام کرد که ۲ میلیارد دلار برای تقویت حضور نظامی خود در قطب شمال هزینه خواهد کرد. گربلند که از نظر مساحت بزرگ‌تر از مکزیک است، در سال ۲۰۰۹ به خودمختاری گسترده دست یافت؛ از جمله حق برگزاری همه‌پرسی برای اعلام استقلال از دانمارک. نخست‌وزیر گربلند که تلاش زیادی برای استقلال این جزیره انجام داده، بارها تاکید کرده است که این سرزمین فروشی نیست و آینده آن به تصمیم مردمش بستگی دارد.

اسرائیلی‌ها را بفرستید آن‌جا!

از طرفی عباس عراقچی وزیر امور خارجه کشورمان هم چندروز قبل و در جریان مصاحبه‌اش با «اسکای نیوز» درواکنش به پیشنهاد دونالد ترامپ مبنی بر انتقال و پاک‌سازی فلسطینی‌های ساکن غزه به مصر و اردن گفت: «به جای فلسطینی‌ها، صهیونیست‌ها به گربلند فرستاده شوند» موضع حق برگزاری همه‌پرسی برای اعلام فرستادن صهیونیست‌ها به گربلند به معنای بایک‌تیر دو نشان‌زدن است، بیان کرد: «پیشنهاد رئیس‌جمهور آمریکا برای پاک‌سازی غزه از فلسطینیان خشم در منطقه را برانگیخته است». در ادامه مارکو روبریو وزیر امور خارجه آمریکا هم در مصاحبه خود بارسانه‌ها، مسئله گربلند را مسئله‌ای مرتبط با «منافع ملی» این کشور توصیف و تصریح کرد که رئیس‌جمهور آمریکا، دونالد ترامپ، واقعاً قصد خرید گربلند را دارد. کارشناسان معتقدند گربلند به دلیل موقعیت جغرافیایی خاص خود و همچنین وجود مواد معدنی مهم، برای آمریکا اهمیت دارد. از سوی دیگر، آب‌شدن یخ‌ها در آینده‌ای نزدیک می‌تواند مسیرهای تجاری جدید و فضاهای بیشتری را برای حفاری‌های نفت و گاز در این منطقه ایجاد کند و با این اوصاف اصرار ترامپ و حتی متوسل شدن احتمالی او به زور را می‌توان درک کرد.

سفری کوتاه به سرزمین کالالیت‌ها

جمعیت گربلند در سال ۲۰۱۸ حدود ۵۶ هزار نفر بود و برآورد می‌شود هنوز زیر ۶۰ هزار نفر باشد که بیشترشان را افراد بومی کالالیت تشکیل می‌دهند. زبان رسمی گربلند، زبان گربلندی (کالالیت) است، اما زبان دانمارکی هم به عنوان زبان دوم در این سرزمین استفاده می‌شود. جالب است بدانید این جزیره کم جمعیت با مساحت تقریبی ۲ میلیون و ۱۶۶ کیلومتر مربع، بزرگ‌ترین جزیره جهان به حساب می‌آید. این سرزمین به دلیل پوشش یخی عظیم خود شناخته شده است که تقریباً ۸۰ درصد از مساحت آن را پوشانده است. یخچال‌های طبیعی از جاذبه‌های گردشگری این سرزمین هستند. در گربلند، شکار و ماهیگیری از

کوتاه از تاریخ گربلند

اتحاد دانمارک و نروژ شاید وقتی درباره سرزمینی پوشیده از یخ و رموز مثل گربلند فکر می‌کنیم به خاطر جمعیت بسیار کمی که دارد، تصور کنیم تاریخ کم فراز و نشیبی هم داشته باشد. اما ماجرا طور دیگری است. به‌طور مثال در سال ۱۲۶۲، گربلند به عنوان بخشی از قلمروی نروژ به دانمارک پیوست.

دوره استعمار در سال ۱۷۲۱، دانمارکی‌ها به گربلند بازگشتند و شروع به استعمار این منطقه کردند. حالا این که در دل این سرزمین یخی در آن زمان که امکانات لازم برای اکتشاف معادن کم بوده دنبال چه بودند، بماند.

فرار داد کیلف در سال ۱۸۱۴، با امضای معاهده کیلف، دانمارک حق حاکمیت بر گربلند را به دست آورد. حاکمیتی که تا امروز به اشکال مختلف پابرجاست و البته گاهی بیشتر از منافع، به‌خاطر مصالح حیثیتی و چشم‌انداز آینده گربلند، خرج روی دست دانمارکی‌ها گذاشته است. **دولت خودمختار** گربلند از سال ۱۹۷۹ خودمختاری بیشتری به دست آورد و در سال ۲۰۰۹، قدرت‌های

چرا مردم گربلند با پیوستن به آمریکا مخالف هستند؟

درباره مردم سرزمینی مثل گربلند که انسجام اجتماعی در آن به‌خاطر تراکم کم جمعیتی و پراکندگی آن پایین است و از طرفی قرن‌ها استعمار را بدون خشونت و دفاع جدی تجربه کرده و هنوز هم کاملاً مستقل نیست، شاید این سوال وجود داشته باشد که چرا ۸۵ درصد مردمش قویاً با پیوستن به آمریکا مخالف هستند؟ علل مخالفت می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

احساس ملی و خودمختاری: به‌رغم سال‌ها استعمار توسط

دانمارک، فاصله زیاد و نوع حکمرانی دانمارک باعث حفظ هویت مردم گربلند شده بود؛ اما در حال حاضر مردم به‌ویژه جامعه بومی کالالیت احساس می‌کنند که این پیشنهاد

ZENDEGI-SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

شنبه • ۱۳ بهمن ۱۴۰۳

۲ شعبان ۱۴۴۶ • اول فوریه ۲۰۲۵

شماره ۲۱۶۹۷

۲۹۱۶

کمی از سبک زندگی مردم گربلند

شاید جالب باشد بدانید مردم گوشه‌ای دورافتاده از دنیا که کمتر از زندگی‌شان خبر داریم چه می‌کنند؟ به‌ویژه این که این منطقه به دلیل سیاست‌های منحصربه‌فرد خود و همین‌طور جدایی از سایر نقاط جهان مورد توجه بوده است. جالب است بدانید که گربلند با وجود جمعیت کم خود دارای فرهنگ و تاریخ غنی است. مردم بومی که اکثریت جمعیت را تشکیل می‌دهند، هزاران سال است که در این منطقه زندگی می‌کنند و سنت قوی در شکار، ماهیگیری و هنر دارند. این جزیره عمدتاً پوشیده از یخ است و درصد کمی از زمین قابل سکونت است؛ برای همین محیط خودش را به زندگی مردم تحمیل می‌کند. مردم بومی گربلند، به‌ویژه گروه کالالیت‌ها که به آن‌ها اینوئیت هم می‌گویند دارای ویژگی‌های جالبی هستند که در ادامه مرورشان می‌کنیم:

خودتکایی شگفت‌انگیز: کالالیت‌ها فرهنگ و تاریخ بسیار قدیمی دارند که به هزاران سال پیش برمی‌گردد. آن‌ها از نسل‌های پیشین خود به عنوان شکارچیان و ماهیگیران درس‌هایی را آموخته‌اند که در زندگی روزمره‌شان صدق می‌کند. این موضوع باعث شده مردم بومی خودتکایی قدرتمندی در مواجهه با طبیعت داشته باشند.

رابطه عمیق با طبیعت: این گروه‌ها به شدت با محیط زیست و طبیعت ارتباط دارند. زندگی آن‌ها به شکار و جمع‌آوری غذا بستگی دارد و آن‌ها به خوبی با چرخه‌های طبیعی و تغییرات آب‌وهوایی سازگاری دارند.

زبان و ادبیات: کالالیت‌ها زبان خاص خود را دارند که به عنوان زبانی از خانواده‌های زبان‌های اسکیموآلوتیک شناخته می‌شود. داستان‌ها، افسانه‌ها و هنرهای سنتی بخشی از هویت فرهنگی آن‌ها را تشکیل می‌دهد. در چنین سرزمینی سنت‌های شفاهی و اسطوره‌ها پررنگ هستند.

هنر و صنایع دستی: این قوم دارای سنت‌های هنری قوی هستند. مجسمه‌سازی، نقاشی و دوخت دوز از جمله کارهایی است که نشان از خلاقیت و مهارت‌های دستی آن‌ها دارد. هنر و صنایع دستی اینوئیت متنوع است و نشان‌دهنده ارتباط نزدیک آن‌ها با دنیای طبیعی است. هنرمندان اینوئیت حکاکی‌های زیبایی از سنگ، استخوان و عاج خلق می‌کنند که اغلب حیواناتی مانند فک‌ها، نهنگ‌ها و خرس‌ها را به تصویر می‌کشند. جواهرات اینوئیت اغلب از مواد طبیعی مانند استخوان، شاخ و سنگ ساخته می‌شوند و می‌توانند شامل آویز، گوشواره و انگشتر باشند. لباس‌های سنتی اینوئیت از پوست خز حیوانات ساخته و شامل اقلامی مانند پارکا، چکمه و دستکش می‌شوند. این اقلام هم کاربردی و هم تزئینی هستند و دارای الگوها و طرح‌های پیچیده‌اند.

ساختر اجتماعی: جامعه کالالیت‌ها معمولاً ساختاری قبیله‌ای دارند و به خانواده و گروه‌های اجتماعی همبست زیادی می‌دهند. همکاری و حمایت از یکدیگر در زندگی روزمره آن‌ها بسیار مهم است. اقتضای چنین جامعه‌ای آن است که خانواده هسته‌ای شامل پدر و مادر و فرزندان کم‌رنگ شده و خانواده گسترده مرکز توجه است. ساختار اجتماعی مردم اینوئیت بر پایه خویشاوندی استوار است و خانواده و جامعه نقش اصلی را در زندگی آن‌ها ایفا می‌کنند. جامعه اینوئیت‌ها به‌طور سنتی حول خانواده‌های گسترده سازمان‌دهی می‌شود و اعضای آن با هم برای شکار، ماهیگیری و تأمین نیازهای گروه کار می‌کنند. بزرگان محترم هستند و نقش مهمی در انتقال دانش و سنت به نسل‌های جوان دارند. احترام به گذشتگان و توجه به آیین‌ها برای‌شان اهمیت زیادی دارد.

رسانه‌ها: چشم‌انداز رسانه‌ای در گربلند به دلیل جمعیت کم و موقعیت دورافتاده این کشور منحصربه‌فرد است. گربلند یک ایستگاه تلویزیونی ملی به نام KNR دارد که اخبار، سرگرمی و برنامه‌های آموزشی را به دوزبان گربلند و دانمارکی‌پخش می‌کند. بسیاری از خانه‌ها به تلویزیون ماهواره‌ای هم دسترسی دارند که به آن‌ها امکان تماشای کانال‌های دانمارکی و بین‌المللی را می‌دهد. اما برخلاف تصور رایج که مشکلات زیست محیطی دسترسی به اینترنت را کم کرده؛ این دسترسی در گربلند نسبتاً گسترده است و بیش از ۹۰ درصد خانوارها به اینترنت دسترسی دارند. با این حال، سرعت اینترنت می‌تواند کند و گران باشد؛ به‌خصوص در مناطق دورافتاده. تنها چند سینما در گربلند وجود دارد که بیشتر در شهرهای بزرگ‌تر قرار دارند. این سینماها ترکیبی از فیلم‌های گربلند، دانمارکی و بین‌المللی را نمایش می‌دهند. همچنین یک صنعت فیلم کوچک امارو به رشد در گربلند وجود دارد، با فیلم‌سازی که فیلم‌های مستند، فیلم کوتاه و فیلم‌های بلند تولید می‌کنند که فرهنگ و هویت اینوئیت در آن‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد.